

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ
МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
У КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ ТА ЙОГО ВІДОКРЕМЛЕНИХ ПІДРОЗДІЛАХ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Київського національного
університету культури і мистецтв
протокол № 50 від 05.04 20 19 р.

Набуває чинності згідно з наказом
від «08» 04 20 19 р. № 742/2-0

Перший проректор КНУКіМ

І.С. Бондар

2019 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу у Київському національному університеті культури і мистецтва (далі – Положення, КНУКіМ) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. №579, інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу у КНУКіМ.

1.2. Положення регламентує організацію академічної мобільності здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників КНУКіМ, що передбачає їх навчання, стажування, у тому числі мовне, проходження навчальної і виробничої практик, проведення наукових досліджень у закладах вищої освіти або наукових установах України та за кордоном.

1.3. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проектів, договорів про співробітництво між КНУКіМ або її основними структурними підрозділами та вітчизняними/іноземними закладами вищої освіти (науковими установами) або їх основними структурними підрозділами.

1.4. Академічна мобільність учасників освітнього процесу в КНУКіМ спрямована на підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та гармонізації стандартів вищої освіти, забезпечення конкурентоздатності випускників КНУКіМ на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці, залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до роботи в КНУКіМ, набуття учасниками освітнього процесу досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань й поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень.

1.5. За місцем реалізації права на академічну мобільність поділяються на:

– внутрішню – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу КНУКіМ в організаціях-партнерах в межах України, а також учасниками освітнього процесу українських закладів вищої освіти (ЗВО) та наукових установ у КНУКіМ.

– міжнародну – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету в організаціях-партнерах поза межами України, а також учасниками освітнього процесу іноземних ЗВО (наукових установ) в КНУКіМ.

1.6. Основними видами академічної мобільності є:

– ступенева мобільність – навчання учасників освітнього процесу у ЗВО (науковій установі), відмінних від їхнього постійного місця навчання, з метою здобуття певного ступеня вищої освіти у двох або більше закладах вищої освіти (наукових установах) за спільними чи узгодженими освітніми

програмами або договорами про спільні/подвійні дипломи що підтверджується документом (документами) про вищу освіту;

– кредитна мобільність – навчання учасників освітнього процесу у ЗВО (науковій установі), відмінних від їхнього постійного місця навчання, з метою здобуття кредитів ЄКТС або відповідних компетентностей/результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані у ЗВО (науковій установі) їхнього постійного місця навчання. Загальний період навчання для учасників програм кредитної мобільності в КНУКіМ залишається незмінним.

1.7. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу в організаціях-партнерах є:

- навчання;
- мовне стажування;
- наукове стажування;
- практика;
- стажування;
- підвищення кваліфікації.

1.8. Конкретні форми та види академічної мобільності визначають та регулюють угоди КНУКіМ з українськими або закордонними організаціями-партнерами, а також договори про співпрацю. Програми академічної мобільності повинні відповідати спеціальностям, за якими навчаються, чи галузям, у яких працюють учасники академічної мобільності КНУКіМ.

1.9. Організаційний супровід програм академічної мобільності в КНУКіМ – надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перезарахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо, забезпечується відділом міжнародних зв'язків та випусковими кафедрами.

Загальне керівництво академічною мобільністю здійснює проректор за напрямом.

1.10. Інформаційне забезпечення академічної мобільності передбачає інформування про:

– щорічні програми мобільності, які фінансуються ЄС та інші проекти, гранти і програми з навчання, стажування та підвищення кваліфікації в українських або закордонних організаціях-партнерах;

– спільні договори, програми та проекти КНУКіМ з українськими та зарубіжними організаціями-партнерами;

– міжнародні та українські освітні конференції, семінари та школи.

1.11. Інформаційний супровід академічної мобільності передбачає:

– розміщення оголошень про актуальні програми академічної мобільності на сайті КНУКіМ;

– інформування щодо вимог та документів, необхідних для участі учасників освітнього процесу в програмах академічної мобільності, процедури і терміну їх подання;

– укладання договорів з учасниками академічної мобільності;

– формування проектів наказів по КНУКіМ щодо реалізації права на академічну мобільність.

2. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬНОГО ПРОЦЕСУ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1. Здобувачі вищої освіти в межах програм внутрішньої академічної мобільності тимчасово допускаються до освітнього процесу у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти українського закладу вищої освіти (наукової установи) на період реалізації права на академічну мобільність.

2.2. Заклад вищої освіти, який скеровує/спрямовує на участь в академічній мобільності:

- здійснює відбір учасників освітнього процесу закладу вищої освіти (наукової установи) для участі в програмах академічної мобільності;

- регламентує перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедуру і терміни їх подання;

- визначає етапи, фінансові умови, види, форми, тривалість і зміст академічної мобільності у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах;

- визначає умови визнання результатів навчання та інших форм академічної мобільності, звітування здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників закладів вищої освіти (наукових установ);

- укладає договори з учасниками академічної мобільності.

2.3. Здобувачі вищої освіти КНУКіМ, які реалізують право на академічну мобільність, на період мобільності в закладі-партнері на території України чи поза її межами, згідно з законодавством та відповідно до укладеного договору про академічну мобільність не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

2.4. Здобувач вищої освіти, крім вивчення у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері визначених договором обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням із закладом вищої освіти (науковою установою), що направив його на навчання.

2.5. Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти та перезарахування відповідних кредитів здійснюється на основі Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи. Порівняння змісту та обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачами вищої освіти у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою закладу вищої освіти (наукової установи), в якому здобувач вищої освіти навчається на постійній основі.

2.6. Після опанування/завершення низки освітніх компонентів, передбачених Угодою про навчання і підтверджених академічною довідкою (або іншим документом), яку надав заклад вищої освіти (наукова установа), що приймає, заклад вищої освіти (наукова установа), який направив, повинен повністю визнати узгоджену кількість кредитів Європейської кредитно-трансферної накопичувальної системи (ЄКТС), перезарахувати їх в освітню програму здобувача вищої освіти та використовувати їх для виконання кваліфікаційних вимог.

2.7. Порядок визнання іншого навчального досвіду, включаючи перезарахування навчальних компонентів для забезпечення можливості накопичення та трансферу кредитів (ЄКТС) у межах різних форм академічної мобільності (зокрема для іноземних здобувачів вищої освіти) визначається закладами вищої освіти (науковими установами) до початку реалізації програм академічної мобільності.

2.8. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері не виконав програму навчання, то після повернення до закладу вищої освіти (наукової установи), в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості протягом 1 місяця або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб (відповідно до укладеного договору про академічну мобільність).

2.9. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні та інші працівники КНУКіМ можуть реалізувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності. При цьому за зазначеними працівниками зберігається основне місце роботи до одного року.

2.10. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти КНУКіМ реалізується без збільшення нормативного терміну навчання за спеціальністю під час навчального чи календарного року або під час канікул чи академічної відпустки.

2.11. На термін навчання за програмами ступеневої чи кредитної академічної мобільності здобувачу вищої освіти КНУКіМ встановлюють індивідуальний графік навчання. У разі участі в інших формах академічної мобільності встановлення індивідуального графіка необхідне лише у випадках, якщо термін мобільності охоплює період семестрового контролю в КНУКіМ.

2.12. Обов'язковою умовою ступеневої та кредитної мобільності є її програма, погоджена з гарантом освітньої програми із зазначенням навчальних дисциплін (чи переліком наукових досліджень), які учасник академічної мобільності вивчатиме (чи виконуватиме) в організації-партнері.

2.13. Відбір здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників для участі в програмах академічної мобільності здійснюється конкурсною комісією КНУКіМ, до складу якої входять проректори за напрямками, завідувачі кафедр, представники профспілки і органів студентського самоврядування.

2.14. Відбір учасників академічної мобільності КНУКіМ для участі в програмах академічної мобільності здійснюється на конкурсній основі за такими критеріями:

- академічна успішність чи успішна наукова та професійна діяльність;
- знання іноземної мови згідно вимог організації-партнера;
- наукові (творчі) здобутки, громадська діяльність тощо;
- додаткові вимоги, передбачені конкретними програмами, договорами, проектами або встановлені організацією-партнером.

Учасники освітнього процесу КНУКіМ, які самостійно отримали персональне запрошення від організації-партнера мають право на участь в цій академічній мобільності поза конкурсом.

2.15. Здобувачу вищої освіти, якого відібрано для участі в академічній мобільності, за його вимогою кафедра КНУКіМ готує академічну довідку з інформацією про виконане ним навчальне навантаження, переліком вивчених навчальних дисциплін та інших компонентів навчального плану, їх кредитний вимір та результати навчання за 100-бальною шкалою разом з таблицею відповідностей.

2.16. Учасник освітнього процесу, який реалізує своє право на академічну мобільність, зобов'язаний:

- визначити перелік навчальних дисциплін, які він бажає вивчати в українському чи закордонному ЗВО (науковій установі). Рекомендована кількість кредитів, які здобувач вищої освіти повинен отримати під час участі у програмі академічної мобільності визначається тривалістю його перебування у ЗВО (науковій установі) і семестровим обсягом кредитів ЄКТС;

- укласти з КНУКіМ договір про навчання за програмою академічної мобільності. У випадку участі в інших формах академічної мобільності укладення договору не потрібно;

- в повному обсязі підготувати і не пізніше ніж за тиждень до початку реалізації програми академічної мобільності подати до кафедри пакет документів, необхідний для оформлення наказу по КНУКіМ для реалізації права на академічну мобільність;

- по завершенні програми академічної мобільності отримати в приймаючому ЗВО (науковій установі) академічну довідку, яка містить результати навчання і є підставою для академічного визнання цих результатів у КНУКіМ;

- в 10-денний термін після повернення у КНУКіМ подати до кафедри звіт про відрядження чи перебування за кордоном, а також академічну довідку та інші документи, які підтверджують виконання програми академічної мобільності.

2.17. Здобувачі вищої освіти – учасники академічної мобільності мають право:

- змінювати індивідуальний навчальний план за погодженням з гарантом освітньої програми;

– самостійно вибирати та вивчати у ЗВО (науковій установі) додаткові навчальні дисципліни та інші компоненти навчального плану, які не були передбачені договором.

2.18. Визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти відбувається у встановленому в КНУКіМ порядку перезарахування навчальних дисциплін.

2.19. У разі невиконання програми академічної мобільності, комісія з визнання результатів навчання приймаючи рішення керується встановленим у КНУКіМ порядком про перезарахування навчальних дисциплін.

3. ПРАВОВЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

3.1 За здобувачем вищої освіти КНУКіМ на період його академічної мобільності зберігається основне місце навчання.

3.2. Для здобувачів вищої освіти, які отримували в КНУКіМ стипендію, на період академічної мобільності зберігається її виплата, якщо:

– здобувач вищої освіти взагалі не отримує фінансування за програмою мобільності;

– здобувач вищої освіти отримує часткове фінансування (на оплату проживання, проїзд тощо), але не отримує стипендії;

– строк навчання в іншому навчальному закладі не перевищує одного семестру – у розмірі, що призначений стипендіату в КНУКіМ за результатами останнього семестрового контролю;

– строк навчання в іншому ЗВО (науковій установі) перевищує один семестр – протягом першого семестру навчання в іншому ЗВО (науковій установі) у розмірі, що призначений стипендіату в КНУКіМ за результатами останнього семестрового контролю.

3.3. Питання подальшого призначення стипендії вирішується стипендіальною комісією після повернення здобувача вищої освіти до КНУКіМ за таких умов:

– визнання результатів, отриманих під час навчання за програмою академічної мобільності в іншому ЗВО (науковій установі), не призвело до збільшення строку навчання особи за відповідним освітнім ступенем та спеціальністю порівняно з нормативним;

– у разі виникнення академічної заборгованості, вона повинна бути ліквідована до закінчення першого, після повернення особи, семестрового контролю згідно з навчальним планом за відповідним курсом та спеціальністю в КНУКіМ. У разі, коли особам призначена академічна стипендія, її виплата здійснюється, починаючи з наступного місяця після повернення до КНУКіМ;

– здобувач вищої освіти має інші законні підстави на збереження стипендії, що регулюються законами і урядовими постановами України.

3.4. За науковими, науково-педагогічними, педагогічними та іншими працівниками на період їх академічної мобільності зберігається основне місце роботи та заробітна плата.

4. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧАСНИКА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ КНУКІМ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ПАРТНЕРІ

4.1. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва із закладами вищої освіти – партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, прийнятої в країні закладу вищої освіти (науковій установі) – партнера, якщо в ній не застосовується ЄКТС.

4.2. Навчальні дисципліни, передбачені для опанування під час навчання в рамках академічної мобільності, та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти.

4.3. У разі навчання здобувача вищої освіти КНУКіМ у закладі вищої освіти – партнері, з метою отримання за результатами державної атестації документів про вищу освіту КНУКіМ та закладу вищої освіти – партнера, може здійснюватися ліквідація академічної різниці у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

4.4. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за період навчання у закладі вищої освіти – партнері представляються за шкалою, прийнятою у закладі вищої освіти.

4.5. Перезарахування результатів вивчених у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, проведення наукових досліджень здійснюється в установленому в КНУКіМ порядку на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа, завіреного в установленому порядку у закладі-партнері, з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, проведення наукових досліджень.

4.6. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти КНУКіМ, які навчаються за узгодженою програмою академічної мобільності, здійснюється у порядку, встановленому в КНУКіМ та у закладі вищої освіти – партнері.

5. ОBOB'ЯЗКИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ПАРТНЕРІВ

5.1. КНУКіМ зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності здобувачів вищої освіти між КНУКіМ і закладом партнером;
- забезпечити вільний і рівний доступ здобувачів вищої освіти до інформації про наявні програми академічної мобільності та критерії відбору на навчання у закладах-партнерах;
- надавати здобувачам вищої освіти консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;

- створити необхідні умови для виконання здобувачами вищої освіти закладу вищої освіти – партнера індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачам вищої освіти закладу-партнера у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість учасникам академічної мобільності закладу-партнера брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами.

5.2. Заклад-партнер зобов'язаний:

- зарахувати здобувача вищої освіти, направленою КНУКіМ на навчання на визначений угодою термін відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти КНУКіМ індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачам вищої освіти КНУКіМ у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість здобувачам вищої освіти КНУКіМ брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачів вищої освіти КНУКіМ на території приймаючої країни.

5.3. Заклади-партнери (відповідно до угоди між КНУКіМ і закладом-партнером) зобов'язані після завершення навчання видати здобувачу вищої освіти документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, проведення наукових досліджень, а також здійснити зарахування чи перезарахування кредитів відповідно до системи оцінювання в КНУКіМ та закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері, або видати документ про вищу освіту з додатком встановленого у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері зразка.

5.4. Обов'язки закладів вищої освіти (наукових установ) – партнерів щодо здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмах академічної мобільності, обумовлюються в угодах між закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності здобувачів вищої освіти.

6. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАКЛАДІВ-ПАРТНЕРІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

6.1. Здобувачі вищої освіти мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проходження навчальної і виробничої практик за спорідненими напрямками та спеціальностями, проведення наукових досліджень у закладах-партнерах;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, спортивною базою закладу вищої освіти, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у закладах-партнерах, або результатів навчальної та виробничої практики і досліджень в установленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у закладі-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання.

6.2. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- прибути до місця навчання не пізніше визначеної дати;
- дотримуватися під час навчання законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, Статуту, інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти (наукової установи) – партнера;
- успішно пройти навчання за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- вчасно повернутися до КНУКіМ після завершення навчання в закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері.

7. ПОРЯДОК ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

7.1. Після повернення до КНУКіМ здобувач вищої освіти, який навчався у закладі-партнері, надає документ, завірений в установленому порядку у закладом-партнером, з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, проходження практики, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних досягнень, проведення наукових досліджень. Учасник освітнього процесу, який проходив стажування у закордонному закладі вищої освіти (науковій установі), представляє звіт у письмовій формі про проходження і результати стажування.

7.2. КНУКіМ в установленому порядку приймає рішення щодо поновлення здобувача вищої освіти на навчання після академічної відпустки, наданої для участі в програмі академічної мобільності.